

Datum 2023-09-26

Meddelande 6b/2023

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Stockholm – gäller fr.o.m. 2023-10-11 (om inget annat datum anges i texten)

Till Capio S:t Görans Sjukhus

För mer information om våra analyser - se www.anvisningar.se
Uppdaterade eller nya anvisningar finns tillgängliga senast fr.o.m. start-/justeringsdatum.

Klinisk kemi

Ny analys: F-Elastas

Från och med 2023-10-11 kommer analysen F-Elastas vara beställningsbar hos Unilabs. Indikationen är exokrin pankreasinsufficiens. Analysens cut-off är >200 µg/g. Provtagningsröret är av samma typ som för F-Calprotektin, provtagningsrör med sked.

Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi, gergely.talaber@unilabs.com

Ny analys: B-Hemoglobinfraktioner

Från och med 2023-10-11 kan analyspaketet B-Hemoglobinfraktioner beställas för utredning av misstänkta thalassemier och/eller hemoglobinvarianter.

B-Hemoglobinfraktioner omfattar kvantitering av Hb(B)-Hb A2, Hb(B)-Hb Fetalt samt sammanfattande läkarbedömning (B-Hb-fraktion, utlåt). Även B-Hemoglobin, Erc(B)-EPK, Erc(B)-MCV, Erc(B)-MCH mäts i proverna och ingår i bedömningsunderlaget.

Obs! För korrekt bedömning bör prov tas före en eventuell blodtransfusion, alternativt 3 månader efter.

Thalassemi kan ej korrekt bedömas i närvaro av järnbrist. Utred patienten för och korrigera en ev. järnbrist innan provtagning.

Analysen fångar de allra flesta fallen av beta-thalassemi. Milda former av alfa-thalassemi kan inte påvisas med enbart denna undersökning och framför allt kan alfa-thalassemi inte uteslutas.

Kompletterande undersökning av det insända provet på DNA nivå kan göras för att vidare karakterisera en ev. hemoglobinvariant, för att kartlägga eller utesluta en ev. thalassemi eller i de fallen diagnosen är osäker. DNA-analys sker på externt laboratorium.

Vid frågor kontakta:

Eli Zahou, överläkare, Laboratoriemedicin, Unilabs, eli.zahou@unilabs.com

Nedläggning av eGFR beräkning med MDRD formeln

Från och med 2023-10-11 läggs eGFR beräkning med MDRD formeln ner. Förändringen görs enligt rekommendation från EQUALIS. Vi hänvisar till analysen Pt-eGFR relativt LM i stället som använder sig av den mer exakta, reviderade Lund-Malmö formeln.

Vid frågor och funderingar kontakta:

Eli Zahou, Överläkare, Unilabs Laboratoriemedicin, eli.zahou@unilabs.com

Absolut GFR beräknat med den reviderade Lund-Malmö formeln införs för läkemedelsdosering

Från och med 2023-10-11 kan absolut GFR, beräknat med den reviderade Lund-Malmö formeln beställas under namnet "Pt-eGFR(Krea)absolut". Observera att man behöver ange patientens **vikt och längd uttryckta i kg respektive cm**. Syftet med analysen är att användas för **läkemedelsdosering**.

Den nya analysen, "Pt-eGFR(Krea)absolut", ger en skattning av det absoluta GFR i enheten mL/min och beräknas utifrån **patientens vikt (kg), längd (cm)** och det relativa GFR, skattat med den reviderade Lund-Malmö formel ("Pt-eGFR relativ (LM rev)").

Beräkning utförs enbart för vuxna patienter (≥ 18 år). Analysen besvaras numeriskt vid resultat för "Pt-eGFRrelativ (LM rev)" som ligger mellan 5 och 90 mL/min/1,73 m². Vid resultat högre än 90 mL/min/1,73 m² blir uppskattningen sämre och för dessa ersätts det numeriska värdet med "> 90". Noggrannheten avtar vid resultat under 20 mL/min/1,73 m² och det numeriska värdet bör då tolkas med försiktighet.

Vid beställning av "Pt-eGFR(Krea)absolut" (mL/min) erhålls även resultat för "Pt-eGFR relativ (LM rev)" (mL/min/1,73 m²) samt P-Kreatinin ($\mu\text{mol/L}$).

Obs! Analysen lämpar sig inte för skattning av GFR vid snabba akuta förändringar av njurfunktionen, vid dialysbehandling eller vid graviditet.

Relativt kontra absolut GFR

Observera att "Pt-eGFR relativ (LM rev)" anger GFR som relativt, det vill säga GFR som

är normaliserat till kroppsytan $1,73 \text{ m}^2$ med enheten $\text{mL}/\text{min}/1,73\text{m}^2$.
"Pt-eGFR(Krea)absolut" beräknar det absoluta GFR i enheten mL/min och tar hänsyn till patientens vikt och längd, vilket krävs för dos beräkning av njurutsöndrade läkemedel.

För felkällor samt mer information v.g. se våra anvisningar.

Vid frågor och funderingar kontakta:
Eli Zahou, Överläkare, Unilabs Laboratoriemedicin, eli.zahou@unilabs.com

Metodbyte S-anti-transglutaminas IgG

Fr.o.m. mitten av oktober-2023 kommer Unilabs att byta metod s-anti-transglutaminase IgG till FEIA-teknik.

Cut-off kommer att ändras till $<7 \text{ IU}/\text{mL}$.

Analysen läggs till av labbet vid total IgA-brist.

(S-IgA $<0,07 \text{ g}/\text{L}$, total IgA-nivån kontrolleras vid varje a-transglutaminas IgA beställning).

Provtagningsrutiner som vid S-anti-transglutaminas IgA, oförändrade.

Mohammad R. Abedi, medicinskt ansvarig läkare, klinisk immunologi och transfusionsmedicin, mohammad.abedi@unilabs.com
Gergely Talaber, specialistläkare klinisk kemi, gergely.talaber@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

S-HBs-antigen, kvantitativt

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att införa kvantitativ analys för HBs-antigen. Kvantifiering av hepatit B-virus ytantigen (HBsAg-kvant) är avsedd för övervakning av patienter med kronisk hepatit B som en markör för prognos och behandlingskontroll.

Tuberkulos-specifikt antigen (Quantiferon TB)

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att ändra sina svarsrutiner för QuantiFERON-TB Gold Plus-testet. Värdena för TB1 och TB2 i internationella enheter per mL (IU/mL) kommer att rapporteras på provsvar tillsammans med tolkning av resultat (positivt, negativt, ej bedömbart). Denna ändring sker i samråd med Folkhälsomyndigheten och enligt önskemål från en del av våra kunder.

Trots att analysen ger en kvantitativ detektering av interferon-gamma (IFN- γ) är tolkningen av resultatet för en enskild patient endast kvalitativ (positiv/ negativ/ ej bedömbär). Den uppmätta IFN- γ - nivån kan inte korreleras till något stadium eller någon grad av infektion, nivå av immunsvaret eller sannolikheten för att den fortsätter till en aktiv sjukdom.

Se mer på www.anvisningar.se

Faiz Fendukly, överläkare, Klinisk mikrobiologi-Unilabs, Faiz.fendukly@unilabs.com

Nya analyser: S-Varicella-zostervirus IgM- och IgG-antikroppar

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att analysera IgM- och IgG-antikroppar mot Varicella- zostervirus.

Beställ VZV (immunitet) vid immunitetsfrågeställning. I profilen ingår enbart IgG-antikroppar.

Beställ VZV (symtom) om serologisk diagnostik önskas för att till exempel utreda nylig genomgången infektion eller atypiska utslag som inte kan punkteras. I profilen ingår IgM- och IgG-antikroppar.

Observera att nukleinsyrapåvisning från till exempel blåsbottenskramp, ögonsekret eller cerebrospinalvätska är förstahandsval vid akut sjukdom.

Camilla Kiszakiewicz, Specialistläkare Klinisk bakteriologi och virologi,
Camilla.kiszakiewicz@unilabs.com

Nya analyser: S-Morbillivirus IgM- och IgG-antikroppar

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs att analysera IgM- och IgG- antikroppar mot Morbillivirus.

Beställ Morbilli (immunitet) vid immunitetsfrågeställning. I profilen ingår enbart IgG-antikroppar.

Beställ Morbilli (symtom) vid akut sjukdom. I profilen ingår IgM- och IgG-antikroppar.

Observera att misstanke om akut mässling ska hanteras skyndsamt enligt lokal rutin.

Camilla Kiszakiewicz, Specialistläkare Klinisk bakteriologi och virologi,
Camilla.kiszakiewicz@unilabs.com

”Patologi”-märkning kommer att tas bort från mikrobiologiska analysvar.

Från och med 2023-10-11 kommer Unilabs ta bort ”patologi”-märkning (* eller röd text) av mikrobiologiska analysvar. Med mikrobiologiska svar avses resultat från **odlingar**, **molekylära analyser** av infektiösa agens och **infektionsserologi**.

Tillämpning av ”patologi”-märkning är en fråga som länge diskuterats inom professionen. Det är inte möjligt att ”patologi”-märka odlingssvar i dagsläget och problematiskt när det gäller övriga metoder. Vi är medvetna om att många kunder använder ”patologi”-märkning i sin rutin kring provsvarshandling och vi har därför utrett frågan noggrant. Tyvärr kan vi inte tillgodose önskemål om ”patologi”-märkning på ett konsekvent och patientsäkert sätt. Det är inte möjligt att kategorisera alla mikrobiologiska resultat som patologiska eller inte patologiska. Även negativa resultat kan kräva medicinsk bedömning och åtgärd. Ibland är det dessutom det negativa resultatet som ska uppmärksammas. Det kan även finnas viktiga kommentarer om till exempel bristfällig provkvalité. När märkningen blir inkonsekvent ökar risken för att provsvar inte uppmärksammas. Mikrobiologiska svar ska bedömas i sitt kliniska sammanhang!

Var särskilt uppmärksam på analyser som svaras med SE TEXT där det tidigare kan ha funnits en markering. Detta gäller främst infektionsserologi.

För att det ska vara lättare att urskilja positiva resultat för molekylärbioanalyser kommer resultaten skrivas POSITIV eller NEG. Se exempel nedan.

Camilla Kiszakiewicz, Specialistläkare Klinisk mikrobiologi,
camilla.kiszakiewicz@unilabs.com

Cosmic:

NPH-Adenovirus			POSITIV		
NPH-B.parapertussis			NEG		
NPH-B.pertussis			POSITIV		
NPH-C.pneumoniae			NEG		
NPH-Corona 229E			NEG		

Klinisk patologi

Byte av artikelbenämning

Från och med oktobers fakturering byts benämning på ett antal artiklar. Detta har ingen påverkan på priset utan är till för att förenkla och förtydliga, t ex vid statistikuttag.

T ex

Tidigare fakturarad		Ny fakturarad	
Analyskod	Analysnamn	Analyskod	Analysnamn
LK01	Läkare 1-3 klossar	LÄKKLO01	Läkare 01 klossar
		LÄKKLO02	Läkare 02 klossar
		LÄKKLO03	Läkare 03 klossar

En fullständig lista finns på anvisningar.se under rubriken **Översättningslista**.

Vid eventuella frågor kontakta kundtjänst, kundtjanst.lab@unilabs.com alt 0771-40 77 40.

Cecilia Winblad, Kundtjänstchef

Meddelande till systemansvarig för journalsystem

Följande ändringar kommer att gå i drift **2023-10-11**

Till avdelningar/mottagningar som använder Cosmic

Nya analyser/undersökningar Mikro

- Analyskod: SHBSAGKV; analysnamn: S-HBs-ag kvant
- Analyskod: PMTRADOD; analysnamn: Odl-Pacemakertråd
- Profilkod: PRTMVG; profilnamn: Morbilli (immunitet)
 - Ingående analyser (ej beställningsbar enskilt)
 - Analyskod: SMVAKG; analysnamn: S-Morbilli-ak (IgG)
- Profilkod: PRTMVGM; profilnamn: Morbilli-ak (symtom)
 - Ingående analyser (ej beställningsbara enskilt)
 - Analyskod: SMVAKG; analysnamn: S-Morbilli-ak (IgG)
 - Analyskod: SMVAKM; analysnamn: S-Morbilli-ak (IgM)
- Profilkod: PRTVZVG; profilnamn: VZV (immunitet)
 - Ingående analyser (ej beställningsbar enskilt)
 - Analyskod: SVZVAKG; analysnamn: S-VZV-ak (IgG)
- Profilkod: PRTVZVGM; profilnamn: VZV-ak (med symtom)
 - Ingående analyser (ej beställningsbara enskilt)
 - Analyskod: SVZVAKG; analysnamn: S-VZV-ak (IgG)
 - Analyskod: SVZVAKM; analysnamn: S-VZV-ak (IgM)

Nya analyser/profiler Kemi

- Analyskod: GFRLMA; analysnamn: Pt-eGFR(Krea)absolut
- Analyskod: STRANIGG; analysnamn: S-Transglutaminas IgG
- Analyskod: FELAS; analysnamn: F-Pankreas Elastas
- Profilkod: PRMHBFRA; profilnamn: B-Hemoglobinfraktion
 - Ingående analyser (ej beställningsbara enskilt)
 - Analyskod: BHBA2F; analysnamn: Hb(B)-Hb A2
 - Analyskod: BHBF; analysnamn: Hb(B)-Hb Fetalt
 - Analyskod: BH BUTL; analysnamn: B-Hb-fraktion, utlåt

- Profilkod: PREBG4N; profilnamn: aB-Blodg.+EI NEO(ak)
 - Ingående analyser (ej beställningsbara enskilt)
 - Analyskod: ABBEAK; analysnamn: Ecv-Basöverskott(ak)
 - Analyskod: ABHBAK; analysnamn: B(aB)-Hb (ak)
 - Analyskod: ABLAKTAK; analysnamn: P(aB)-Laktat(ak)
 - Analyskod: ABOHBAK; analysnamn: Hb(aB)-Oxygenmät(ak)
 - Analyskod: ABPCO2AK; analysnamn: P(aB)-pCO2(ak)
 - Analyskod: ABPHAK; analysnamn: P(aB)-pH(ak)
 - Analyskod: ABPO2AK; analysnamn: P(aB)-pO2(ak)
 - Analyskod: BCLAK; analysnamn: P(B)-Klorid (ak)
 - Analyskod: BGLUAK; analysnamn: P(B)-Glukos (ak)
 - Analyskod: BKAAK; analysnamn: P(B)-Kalium (ak)
 - Analyskod: BNAAK; analysnamn: P(B)-Natrium (ak)
 - Analyskod: BSBIKAK; analysnamn: P(B)-Standardbik(ak)
 - Analyskod: BBILAK; analysnamn: P(B)-Bilirubin(ak)
- Profilkod: PREBG12N; profilnamn: vB-Blodgaser NEO(ak)
 - Ingående analyser (ej beställningsbara enskilt)
 - Analyskod: BCAJONAK; analysnamn: P(B)-Ca jon,fri (ak)
 - Analyskod: BCLAK; analysnamn: P(B)-Klorid (ak)
 - Analyskod: BGLUAK; analysnamn: P(B)-Glukos (ak)
 - Analyskod: BKAAK; analysnamn: P(B)-Kalium (ak)
 - Analyskod: BNAAK; analysnamn: P(B)-Natrium (ak)
 - Analyskod: BSBIKAK; analysnamn: P(B)-Standardbik(ak)
 - Analyskod: VBBEAK; analysnamn: Ecv-Basöverskott ak
 - Analyskod: VBCOHBAK; analysnamn Hb(B)-CO Hb(ak)
 - Analyskod: VBHBAK; analysnamn: vB-Hb (ak)
 - Analyskod: VBLAKTAK; analysnamn: P(vB)-Laktat (ak)
 - Analyskod: VBMETAK; analysnamn: Hb(B)-MetHb(ak)
 - Analyskod: VBPCO2AK; analysnamn: P(vB)-pCO2 (ak)
 - Analyskod: VBPHAK; analysnamn: P(vB)-pH (ak)
 - Analyskod: BBILAK; analysnamn: P(B)-Bilirubin(ak)

Ändrade analyser/undersökningar Mikro

- Ändring av analysnamn:
 - Analyskod: ABNUCK1; nytt analysnamn: S.aureus-abscess1
 - Analyskod: ABNUCK2; nytt analysnamn: S.aureus-abscess2
 - Analyskod: BLNUCK1; nytt analysnamn: S.aureus-blod1
 - Analyskod: BLNUCK2; nytt analysnamn: S.aureus-blod2
 - Analyskod: CDKNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-CDK
 - Analyskod: CVKNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-CVK
 - Analyskod: NÄSONUCK; nytt analysnamn: S.aureus-näsodl
 - Analyskod: NÄSSNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-näsa
 - Analyskod: PERNUC; nytt analysnamn: S.aureus-perineum
 - Analyskod: PVKNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-PVK
 - Analyskod: STMNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-stam
 - Analyskod: SVNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-svalg
 - Analyskod: SÅNUCKA1; nytt analysnamn: S.aureus-sår1
 - Analyskod: SÅNUCKA2; nytt analysnamn: S.aureus-sår2
 - Analyskod: SÅNUCKA3; nytt analysnamn: S.aureus-sår3
 - Analyskod: SÅRUNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-sår utv
 - Analyskod: UNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-urin
 - Analyskod: UODNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-urinodl
 - Analyskod: ÖVNUCK; nytt analysnamn: S.aureus-övrigt

Ändrade analyser Kemi

- Profilkod: XPRCNSAK; profilnamn: Csv-Virus CNS Ak
 - Tillägg av analyser (ej beställningsbara enskilt)
 - Analyskod: XSMVAKG; analysnamn: S-Morbilli IgG-Ak
 - Analyskod: XSVZVIGG; analysnamn: S-VZV-IgG Ak
 - Analyskod: XSHSV1AK; analysnamn: S-Herpesvirus 1 IgG
 - Analyskod: XSHSV2AK; analysnamn: S-Herpesvirus 2 IgG
- Ändring av rörkod
 - Analyskod: PLVGLU; analysnamn: Pleuravätska-glukos
- Ändring av analysnamn:
 - Analyskod: TBSAG2; nytt analysnamn: B-specifikt ag tolk

- Analyskod: TB1NILDI; nytt analysnamn: TB-specifikt ag 1
- Analyskod: TB2NILDI; nytt analysnamn: TB-specifikt ag 2
- Analyskod: XSAMI; analysnamn: S-Amikacin

Borttagna analyser/undersökningar/profiler

- Analyskod: STRANAKG; analysnamn: S-Transglut-ak (IgG)
- Analyskod: GFRMD; analysnamn: Pt-eGFRrel(MDRD)
- Analyskod: XFELASTA; analysnamn: F-Elastas
- Analyskod: XBHBA2; analysnamn: B-Hemoglobin A2
- Analyskod: XBHBF; analysnamn: B-Hb, fetalt
- Analyskod: XBHBFR; analysnamn: B-Hemoglobinfrak
- Analyskod: XBHBUTL; analysnamn: B-Hb-fraktion utlåt
- Profilkod: XPROVZV; profilnamn: S-Varicella z-ak
- Profilkod: XPROMOR; profilnamn: S-Morbilli-ak

Planeringskalender för nästkommande tidpunkter när ändringar sker i analyskatalogen för år **2023** är följande:

- Onsdag 29 november

Frågor angående analyskataloger ställs till: servicedesk.labit@unilabs.com

Central systemförvaltningsorganisation Unilabs